

Asia: VN/22356/2024 ja VN/22354/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi asbestityötä ja työsuojelun ammattipätevyyttä koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi, joilla pantaisiin täytäntöön EU:n asbestidirektiiviin tehdyt muutokset. Lisäksi työturvallisuuslakia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin eräiden työsuojelun tehtävien ammattipätevyysvaatimuksista ja ammattipätevyyden tunnustavasta viranomaisesta.

Esityksen mukaan asbestipurkutyöstä viranomaiselle tehtävän ennakkoilmoituksen tulisi sisältää nykyisten ilmoitettavien tietojen lisäksi myös tieto työntekijän suorittamasta koulutuksesta ja erityisestä opetuksesta ja ohjauksesta annetusta todistuksesta. Lisäksi asbestipurkutyötä tekevältä työntekijältä vaadittavan ammattipätevyyden edellytyksiä täsmennettäisiin ja nykyistä asetuksen tasoista sääntelyä siirrettäisiin lakiin.

Suomen Yrittäjät toteaa, että asbestipurkutyötä koskevan ennakkoilmoituksen tietosisällön muuttuminen edellyttää työnantajalta täsmällisempää ilmoituksen tekoa. Muutoksen aiheuttama hallinnollisen taakan lisäys on kuitenkin suhteellisen pieni. Käytännössä velvollisuus soveltuu vain silloin, kun yritys tosiasiallisesti tekee asbestipurkutyötä koskevan ilmoituksen.

Asbestityötä koskevan valtioneuvoston asetuksen muuttaminen kohdistuisi muuhunkin kuin asbestipurkutyöhön. Asetuksella muussa kuin asbestipurkutyössä asbestialtistumisen raja-arvoa tiukennettaisiin nykyisestä. Tiukempi raja-arvo perustuu EU:n asbestidirektiiviin, eikä siihen jää kansallista harkintavaltaa.

Suomen Yrittäjät toteaa, että esityksessä ja asetuksen perustelumuiistiossa on arvioitu sääntelyn vaikutuksia asianmukaisesti. Tiukempi raja-arvo aiheuttaa työnantajille kustannuksia tehokkaampien henkilösuojainten ja hengityksensuojainten tiiviiden testaamistarpeen vuoksi. Tiukempi raja-arvo

edellyttää työnantajalta myös tarkempaa työturvallisuusriskien arviointia ja -hallintaa, sekä työntekijöille annettava opetuksen ja ohjauksen sisältöä. Nämä lisäävät työnantajan hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Asbestin vaarallisuuden vuoksi on tärkeää, että asbestia koskeva sääntely on ajantasaista ja että se perustuu tutkittuun tietoon asbestin vaaroista ja siltä suojautumisesta. Suomen Yrittäjät pitää kuitenkin tärkeänä, että sääntely huomioi yritysten tosiasialliset mahdollisuudet huolehtia raja-arvojen noudattamisesta.

Yleisenä työturvallisuussääntelyyn liittyvänä asiana Suomen Yrittäjät huomauttaa, että esitettävällä sääntelyllä luotaisiin sellaisia uusia työturvallisuusmääräyksiä, joihin liittyy rikoslain 47 luvussa säädetty rikosoikeudellinen vastuu. Tätä sääntelyn ulottuvuutta ei ole esityksessä eikä asetuksen perustelumuistiossa käsitelty. Suomen Yrittäjät toteaa, että työturvallisuussääntelyyn liittyy yleinen, koko sääntelyjärjestelmää koskeva ongelma, jossa uudet työturvallisuusmääräykset ovat automaattisesti kriminalisoinnin kohteena. Tämän vuoksi olisi tarpeen selvittää, millainen on työturvallisuussääntelyn rangaistavuuden aineellinen laajuus. Selvityksessä tulisi arvioida sääntelyn kokonaisuus ja kriminalisointien tarve perustuslain näkökulmasta, sekä tehdä ehdotukset tarvittavista muutoksista.

Mäkelä Albert
Suomen Yrittäjät ry